

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication (communication) reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Strengthening of Internationalisation in B&H Higher Education – 511874 – EPP – 1- 2015 – 1- BE-EPPKA2-CBHE-SP

Na osnovu člana 60. Stav (1) tačka (d), i člana 52. stav (1) tačka b) Statuta Univerzitet u Tuzli, na prijedlog Rektora, Senat Univerziteta na sjednici od 31.08.2018.godine donio je

STRATEGIJA INTERNACIONALIZACIJE UNIVERZITETA U TUZLI

I UVOD

Vizija

Međunarodne aktivnosti Univerziteta, kao jedan od ključnih strateških ciljeva Univerziteta u Tuzli, zasnivaju se na istraživanju i učenju, kroz različite oblike međunarodnih istraživačkih aktivnosti, mobilnosti studenata, nastavnika i administrativnog osoblja, s ciljem jačanja Univerziteta u svim segmentima njegovog rada i djelovanja, te njegovog što boljeg međunarodnog pozicioniranja u evropskom akademskom prostoru.

Vizija Univerziteta u Tuzli je da u sklopu integralnog evropskog visokoobrazovanog i istraživačkog prostora provodi referentna naučna, umjetnička i stručna istraživanja te, na osnovu njih i međunarodnih dostignuća, studentima sva tri ciklusa studija pruži kvalitetno obrazovanje i razvije fundamentalna naučna istraživanja iz grupacija prirodnih nauka, tehničkih nauka, biomedicinskih i zdravstvenih nauka, biotehničkih nauka, društvenih nauka i humanističkih nauka, umjetnosti, te na osnovu toga postane glavni generator razvoja Tuzlanskog kantona u svim oblastima života i rada, privredi, obrazovanju, zdravstvu, umjetnosti, kulturi, sportu.

Misija

Misija Univerziteta u Tuzli je da kontinuirano prenosi i razvija međunarodno prepoznatljiv kvalitet naučnih, umjetničkih i stručnih istraživanja i obrazovanja studenata na tri obrazovna ciklusa, na principima jedinstva sticanja znanja i vještina, naučno istraživačkog rada i cjeloživotnog obrazovanja, kako bi generirao svoju vidljivost , te ostao vodeća visokoobrazovana institucija na prostoru sjeveroistočne Bosne i Hercegovine i šire.

Međunarodna saradnja – osnovni principi

Aktivnosti međuniverzitetske i međunarodne saradnje Univerziteta u Tuzli odnose se na razvoj međunarodnih odnosa s partnerskim ustanovama u svijetu, poticanje mobilnosti studenata, nastavnog i nenastavnog osoblja te sudjelovanja u međunarodnim programima i projektima u oblasti visokog obrazovanja.

Univerzitet u Tuzli opredijeljen je da internacionalizaciju sprovodi na principima izvrsnosti, razmjene iskustava, stvaralaštva, transparentnosti, ravnopravnosti i kulturološke i druge saradnje. Kroz međunarodne aktivnosti Univerzitet u Tuzli želi osigurati svojim nastavnicima mogućnost za istraživanja na svjetskom nivou, a studentima sticanje znanja i vještina koje će ih učiniti konkurentnim na svjetskom nivou.

Posebno je opredijeljen da u realizaciji zacrtanih međunarodnih aktivnosti djeluje na načelima akademskog promišljanja i postupanja te da dosljednjo primjenjuje i njeguje etička i moralna načela po svim osnovama zagarantovanim pozitivnim propisima BiH i svojim internim aktima, a u međusobnoj komunikaciji promovisati principe transparentnosti, međusobnog povjerenja i uvažavanja, priznanja, fleksibilnosti i sl.

Svojim međunarodnim aktivnostima Univerzitet u Tuzli želi obezbijediti svim svojim studentima, nastavnicima i administrativnom osoblju najbolje uslove za rad i dostizanje postavljenih ciljeva. Sva etička načela se podjednako odnose i primjenjuju na sve domaće i inostrane državljane, bez obzira na njihovu rasnu, nacionalnu, etičku, vjersku, spolnu ili drugu opredijeljenost i pripadnost.

Međunarodna saradnja se ostvaruje na sljedeće načine:

- razvojem međunarodnih odnosa s partnerskim ustanovama u svijetu kroz potpisivanje bilateralnih i multilateralnih sporazuma,
- poticanjem mobilnosti studenata, nastavnog i administrativnog osoblja,
- razvojem aktivnosti vezanih uz međunarodne naučne, obrazovne, umjetničke ili stručne projekte,
- članstvom u međunarodnim mrežama i udruženjima,
- uspostavljanjem i realizacijom zajedničkih studijskih i istraživačkih programa sa drugim partnerskim institucijama,
- uključivanjem i aktivnim radom studentskih udruženja i asocijacija u ovim aktivnostima,
- aktivnom ulogom Univerziteta u poticanju i ostvarivanju svih vidova međunarodne naučno-istraživačke i stručne saradnje na svim nivoima.

II PRIKAZ TRENUOTNOG STANJA

Međunarodna saradnja u prethodnom periodu nije bila prioritetni cilj u aktivnostima na Univerzitetu u Tuzli te u ovoj oblasti, u strateškim dokumentima za period 2011-2015 ovom segmentu nije bilo posvećeno dovoljno pažnje. Tokom procesa institucionalne akreditacije Univerziteta, ova je oblast ocijenjena kao slaba tačka, s preporukom za značajno poboljšanje ovog segmenta. U okviru zacrtanih strateških ciljeva u narednom petogodišnjem periodu, međunarodna saradnja treba biti zasnovana i realizirana na principima savremenih trendova u obrazovnom procesu i harmonizirana sa standardima Evropske Unije i njenih članica .

SWOT analiza urađena na Univerzitetu vezano za međunarodnu saradnju pokazuje sljedeće rezultate:

Snage	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> - dugogodišnje iskustvo u oblasti međunarodne saradnje; - javni univerzitet ima velike mogućnosti za zaduženi za međunarodnu saradnju i učešće i prijavljivanje na različite pozive i koordinaciju projekte; - postojeća infrastruktura; - postojeći bilateralni sporazumi (preko 100), neki i iz prijeratnog vremena, - završeni i tekući međunarodni projekti, -prilagođavanje promjenama i trendovima, te fleksibilnost po pitanju promjena i napretka; - postojeća mobilnost studenata, kao i nastavnog i nenastavnog osoblja; - spremnost za prihvatanje studenata i osoblja sa univerziteta iz inostranstva; -uvođenje predmeta Engleski jezik u nastavne planove, -osnivanje Centra za jezike (u postupku)	<ul style="list-style-type: none"> - mali broj uposlenih u Uredu; - nepostojanje osoblja na fakultetima koji su zaduženi za međunarodnu saradnju i učešće i prijavljivanje na različite pozive i koordinaciju projekte; - dio osoblja nije zainteresovan za projekte; -dio osoblja je sa nedovoljnim poznавањем engleskog jezika; -nepostojanje posebnog/dodatnog budžeta za međunarodnu saradnju; - ograničen broj programa mobilnosti za studente i osoblje; - nepostojanje programa na engleskom jeziku i mali broj osoblja koji je spreman nastavu izvoditi na engleskom jeziku; - mali broj obuka/treninga za osoblje za vođenje i učestvovanje u projektima.
Prilike	Prijetnje
<ul style="list-style-type: none"> - povećanje broja osoblja koje učestvuje u projektima kroz obuku; - povećanje broja mobilnosti za studente i za	<ul style="list-style-type: none"> -nepodržavanje ili nepridržavanje strategije internacionalizacije Univerziteta; - odliv mozgova;

<p>osoblje;</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvođenje studijskih programa na engleskom jeziku ili predmeta koji se mogu slušati na engleskom jeziku; - povećanje broja međunarodnih projekata; - projekti na kojima bi Univerzitet bio Grant holder; - razvijanje međuinstitucionalne mobilnosti unutar BiH 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatak finansijskih sredstava za podržavanje internacionalizacije Univerziteta
---	--

Međunarodna i međuuniverzitetska saradnja Univerziteta u Tuzli realizira se najvećim dijelom preko dogovorenih i potpisanih međuuniverzitetskih bilatelarnih sporazuma, međunarodnih naučnih i stručnih projekata Evropske komisije, kroz saradnju između fakulteta, kao i međunarodnih aktivnosti studentskih udruženja.

Univerzitet u Tuzli je član Dunavske rektorske konferencije, Alpe Adria Konferencije, Međunarodne asocijacije Univerziteta Dubrovnik, EUA-e, URASCHE-e, čime se ostvaruju pretpostavke za aktivno sudjelovanje na međunarodnim skupovima vezanim za uključivanje Univerziteta u evropska kretanja.

Osim toga, odgovarajući na rastuću globalnu internacionalizaciju, Univerzitet učestvuje u brojnim programima mobilnosti (Erasmus) po kojima je studentima omogućeno studiranje jednog do dva semestra u zemljama Evropske unije i šire.

Univerzitet je u poslijeratnom periodu obnovio veze s većinom univerziteta, uspostavljene u predratnom periodu. U ratnom periodu su uspostavljene veoma korisne i produktivne nove veze. U postratnom periodu međunarodna saradnja i akademska razmjena se razvijaju u značajno većem kapacitetu. U svom četrdesetogodišnjem postojanju i radu, Univerzitet u Tuzli je potpisao ugovore o saradnji sa stotinjak univerziteta. Najveći broj sporazuma potписан je sa Turskom (14), potom unutar Bosne i Hercegovine (12), sa Španijom (4), Hrvatskom (4), Portugalom, Grčkom, Mađarskom, Srbijom, Poljskom, Slovenijom, Ukrajinom, Crnom Gorom, Češkom, Gruzijom, Austrijom, Njemačkom i drugim evropskim zemljama.

Univerzitet u Tuzli učestvovao je i učestvuje u brojnim međunarodnim projektima i programima (Tempus, Erasmus Mundus, Erasmus+, Mevlana, Ceepus, Scopus, DAAD).

Završeno je preko 50 Tempus projekata u kojima je učestvovao Univerzitet u Tuzli. Trenutno je aktivno 11 Erasmus KA2 projekata u kojima učestvuje i Univerzitet u Tuzli.

Programi međunarodne razmjene

Univerzitet u Tuzli bio je partner u brojnim programima međunarodne razmjene JoinEUSee SIGMA, SUNBEAM, Mevlana, CEEPUS, CMEPIUS, FULBRIGHT, DAAD

Pregled broja mobilnosti po programima

R B . .	PROGRAM	BROJ DOLAZNIH STUDENAT A	BROJ ODLAZNIH STUDENATA	BROJ DOLAZNOG OSOBLJA	BROJ ODLAZNO G OSOBLJA	UK UP NO
1.	JoinEU-SEE I	0	8	1	3	12
2.	JoinEU-SEE II	0	2	1	1	4
3.	JoinEU-SEE III	2	6	0	2	10
4.	JoinEU-SEE IV	0	12	1	2	15
5.	JoinEU-SEE PENTA	0	3	0	3	6
6.	SUNEBAM	1	5	0	4	10
7.	SIGMA	0	4	5	1	10
8.	MEVLANA	11	8	17	8	44
9.	ERASMUS +	1	10	11	8	30

Univerzitet u Tuzli trenutno ostvaruje veliki broj mobilnosti studenata i osoblja preko Erasmus programa, a vidljiv je porast broja studenata i nastavnika koji borave na stranim univerzitetima. Ohrabruje i interes administrativnost osoblja za mobilnost.

S obzirom na rastuću globalizaciju i otvaranje Univerziteta u Tuzli prema Evropi, te s obzirom na nastojanja približavanja i pridruživanja i Bosne i Hercegovine članstvu u Evropskoj Uniji, u narednom petogodišnjem periodu može se očekivati još veći broj međunarodnih odlaznih i dolaznih mobilnosti.

Mogućnost boravka na nekom stranom univerzitetu je privilegija koju studenti Univerziteta u Tuzli mogu lako ostvariti, te se očekuje da će broj odlazaka rasti za najmanje 2% u svakoj narednoj godini.

Ovo posebno iz razloga što je Univerzitet, kroz prethodno provedene ankete među studentima i promociju mobilnosti, otklonio bojazan ili strah kod studenata da li će im po povratku iz mobilnosti biti priznati ECTS bodovi na matičnom fakultetu, na način što je doradio svoj

normativni okvir dajući, na taj način, garanciju studentima za priznavanje mobilnosti čime je vratio povjerenje kod studenata za veće korištenje mobilnosti.

Univerzitet u Tuzli će nastoći povećati i broj mobilnosti za akademsko osoblje u okviru Erasmus programa mobilnosti u cilju održavanja nastave i stručnog usavršavanja. Iako broj mobilnosti za akademsko osoblje ima trend rasta iz godine u godinu, može se očekivati još veći interes i porast broja mobilnosti u svakoj narednoj godini. Do kraja 2022. godine očekuje se da će barem 2% od ukupnog broja zaposlenih biti uključeno u programe Erasmus.

Pregled mobilnosti u programu Erasmus+ KA1 u posljednje tri godine

Erasmus KA1	dolazni studenti	odlazni studenti	dolazno osoblje	odlazno osoblje
2016	4			
2017	5			
2018	5	16	14	32

Univerzitet u Tuzli nastoći organizirati nastavu na engleskom ili drugom stranom jeziku na svojim studijskim programima. Trenutno se nastava na stranim jezicima odvija na engleskom (Odsjek za engleski jezik), njemačkom (Odsjek za njemački jezik) i turskom (Odsjek za turski jezik) jeziku. U toku je rad na organiziranju master-programa iz oblasti nastave njemačkog jezika sa inostranim partnerima na Odsjeku za njemački jezik.

BI STRATEŠKI CILJEVI

A. Strateški ciljevi internacionalizacije Univerziteta u Tuzli definisani su kroz četiri osnovna strateška cilja:

- 1. Institucionalno jačanje i međunarodna saradnja Univerziteta**
- 2. Internacionalizacija nauke**
- 3. Internacionalizacija nastave**

B Prepoznatljivost Univerziteta

B. Načini provedbe ovih ciljeva ogledaju se u tri osnovna pravca:

- 1.Unapređenje institucionalnih kapaciteta Univerziteta u oblasti međunarodne saradnje,
- 2.Unapređenje upravljanja međunarodnim projektima,
- 3.Unapređenje međunarodne razmjene na svim nivoima.

A.1. Institucionalno jačanje i međunarodna saradnja Univerziteta

Internacionalizacija Univerziteta je jedan od glavnih strateških ciljeva Univerziteta u Tuzli, a sprovodi se sljedećim mjerama:

- a) stvaranjem pogodnijih okolnosti na Univerzitetu za sprovođenje internacionalizacije na institucionalnom nivou kroz:
  - pojačane aktivnosti Ureda za međunarodnu saradnju i Ureda za naučno-istraživački rad dodatnim angažmanom uposlenih u Uredima;
  - jačanje administracije putem programa mobilnosti;
  - uspostavljanje i ažuriranje baze podataka u Uredu po programima mobilnosti, o svim završenim i tekućim projektima i svim završenim i aktuelnim mobilnostima;
  - stalnim promoviranjem mobilnosti.
- b) donošenjem zakonskih i podzakonskih akata koji pospješuju ili olakšavaju međunarodnu saradnju,
- c) intenziviranjem naučne i stručne saradnje sa međunarodnim partnerima kroz:
  - jačavanje aktivnosti sa partnerima sa kojima je potpisana sporazum o saradnji i traženje novih partnera;
  - učešćem i organizovanjem međunarodnih konferencija, organizovanjem gostujućih predavanja, ljetnih škola, seminara, master-studija itd.,
  - objavljivanjem publikacija na engleskom ili drugom stranom jeziku;
  - podrškom članicama Univerziteta za formiranje instituta ili centara putem kojih bi se ostvarivala saradnja sa partnerima iz zemlje i inostranstva,
- d) povećanjem studentske i druge mobilnosti putem:
  - podrške Uredu za međunarodnu saradnju za promovisanje aktivnosti Ureda i programa mobilnosti (Erasmus+, DAAD, CEEPUS itd.),
  - podrške prodekanima za NIR i ECTS-koordinatorima na fakultetima na promoviranju programa mobilnosti;
  - uređenja web-stranice Univerziteta tako da sve informacije o mobilnostima budu lako dostupne i transparentne;
  - pojednostavljivanja procesa apliciranja;
  - pružanja svake vrste podrške i informacija o mobilnostima svim zainteresiranim studentima i osoblju;
  - poboljšanja procedura radi lakše prohodnosti i priznavanja kreditne mobilnosti studenata, uz veću fleksibilnost, zasnovanu na principu međusobnog povjerenja i uvažavanja;

- konstantnog poboljšanjem u pružanju podrške stranim studentima i osoblju prilikom dolazne mobilnosti;

e) jačanje administracije s ciljem samostalnog vođenja međunarodnih projekata:

- organizovanjem obuka za osoblje za pisanje međunarodnih projekata,
- formiranjem Centra za edukaciju s ciljem prenošenja vještina i kompetencija

stečenih u projektima razmjene i drugim međunarodnim projektima na ostale uposlenike

Univerziteta putem treninga, radionica i sl.,

- transparentno, putem Ureda za međunarodnu saradnju prenositi ekspertna znanja i poticati veći

broj uposlenika za prijavljivanje projekata,

- ustanoviti mehanizme za predfinansiranje pojedinih aktivnosti prilikom prijavljivanja i pripremanja međunarodnih projekata,

- vršiti obuke administrativnog i nastavnog osoblja u okviru projekata mobilnosti radi upoznavanja sa dobrim praksama na inostranim univerzitetima i primjenom istih na Univerzitet u Tuzli, u mogućim granicama,

- kontinuirano raditi na poboljšanju administrativnih procedura radi lakšeg i bržeg sprovodenja aktivnosti vezanih za realizaciju međunarodnih projekata, uključujući i računovodstveno i porezno upravljanje sredstvima dobijenim iz međunarodnih projekata;

f) poticati unutrašnju internacionalizaciju kroz :

- poticanje organizovanja i realizacije zajedničkih studijskih programa sa inostranim partnerima,
- poticanje organizovanja studijskog programa na stranom jeziku, prvenstveno engleskom,
- upoznavanje i uključivanje svih zainteresiranih partnera radi sprovodenja predstavljenih aktivnosti,
- poboljšanje jezičkih kompetencija, prvenstveno engleskog, organiziranjem kurseva za studente i osoblje,
- uključivanje bivših studenata i alumnija u rad članica Univerziteta.

g) uvođenje Odbora ECTS-koordinatora radi olakšanja svih procedura prijavljivanja i priznavanja kreditne mobilnosti;

h) permanentno poboljšavanje organizacije rada Ureda za međunarodnu saradnju kao središnjeg centra za međunarodne aktivnosti.

A2. Internacionalizacija nauke

Univerzitet u Tuzli opredijeljen je da svojim konstantnim radom daje podršku naučno-istraživačkim aktivnostima svojih nastavnika stremeći izvrsnosti na polju nauke. Taj cilj ostvaruje se sljedećim mjerama:

- a) organizovanje međunarodnih naučnih i stručnih konferencija i poticanje na učešće na međunarodnim konferencijama,
- b) poticanje objavljivanja publikacija na stranim jezicima, posebno na engleskom,
- c) poticanje objavljivanja naučnih i stručnih radova u publikacijama na stranim jezicima, posebno na engleskom,
- d) saradnja sa regionalnim i nacionalnim partnerima radi jačanja naučno-istraživačke saradnje sa inostranim partnerima,
- e) podrška sprovođenju cijelog istraživanja ili dijela istraživanja na doktorskom studiju na partnerskim univerzitetima i istraživačkim centrima preko međunaordnih istraživačkih ili projekata mobilnosti;
- f) konstantno povećavanje broja stranih profesora koji provode svoja istraživanja na Univerzitetu u Tuzli,
- g) konstantno povećavanje broja domaćih nastavnika i saradnika koji sprovode svoja istraživanja na partnerskim institucijama;
- h) širenje naučne saradnje na „neuniverzitetske“ međunarodne istraživačke centre, s ciljem uspostave saradnje ili prijavljivanja međunarodnih istraživačkih projekata.

3. Internacionalizacija nastave

Kao najznačajnija obrazovna ustanova u okruženju, Univerzitet u Tuzli konstantno radi na internacionalizaciji nastavnog procesa svih svojih članica. Taj cilj podsticati će se slijedećim mjerama:

- a) povećanje dolaznih i odlaznih studentskih mobilnosti na svim fakultetima Univerziteta u Tuzli, uz očekivano godišnje povećanje od 2% kroz:
  - intenzivno promoviranje svih programa mobilnosti na svim fakultetima,
  - intenzivno uključivanje prodekana za NIR i ECTS-koordinatora u proces studentske mobilnosti;
  - prilagođavanje postojećih pravilnika potrebama realizacije mobilnosti,
  - olakšavanje priznavanja ECTS-kredita sa inostranih univerziteta.
- b) povećanje dolaznih i odlaznih mobilnosti nastavnika, sa očekivanim povećanjem od 2% kroz:

- organizovanje razmjene kao obaveznog dijela nastavnih planova i programa;
  - angažovanje nastavnika i naučnika iz inostranstva kao gostujućih profesora;
  - povećanje unutrašnje mobilnosti putem stalnog obrazovanja nastavnika preko Centra za edukaciju.
- c) organizovanje zajedničkih studijskih programa sa inostranim partnerima, bilo kao „joint degree“ ili kao „system of two degrees“;
- d) uspostava saradnje i sa „neuniverzitetskim“ institucijama koje se bave edukacijom;
- e) prijavljivanje zajedničkih projekata s ciljem organizovanja novih studijskih programa na sva tri ciklusa studija;
- f) organizovanje studijskih programa na engleskom jeziku s ciljem privlačenja većeg broja nastavnika i studenata za studiranje na Univerzitetu u Tuzli;
- g) angažovanje stranih lektora na studijskim programima stranih jezika.

B.Prepoznatljivost Univerziteta

Univerzitet u Tuzli teži da svojim aktivnostima kontinuirano prenosi najnovija znanja i dostignuća na polju nauke i obrazovanja, rukovodeći se principima izvrsnosti, transparentnosti i ravnopravnosti, što je posebno bitno u segmentu međunarodnih aktivnosti. Univerzitet nastoji biti prepoznatljiv u cijeloj regiji kao vodeći, u mnogim segmentima svog naučnog i stručnog rada.

Taj cilj će se ostvarivati sljedećim mjerama:

- a) uređivanje web-stranice Univerziteta sa jasno naznačenim međunarodnim aktivnostima,
- b) olakšavanje procedura prijave na mobilnosti elektronskim putem i priznavanja kreditne mobilnosti;
- c) promoviranje međunarodih aktivnosti i dostignuća uposlenika i studenata;
- d) razvoj nastavnih planova i programa na engleskom ili drugom stranom jeziku na svim ciklusima studija;
- e) konstantno povećavanje broja inostranih partnera (osoba, institucija) i promoviranje na svim nivoima;
- f) konstantno poboljšavanje web-stranice na engleskom jeziku,
- g) uvođenje zajedničkih studijskih programa u saradnji sa inostranim partnerima;
- h) konstantan rad na stvaranju pozitivne lokalne atmosfere koja stimulira međunarodnu saradnju i ističe njene nositelje kao pozitivne primjere u društvu;
- i) konstantno upoznavanje javnosti sa svim navedenim aktivnostima,

- j) promoviranje internacionalizacije Univerziteta kroz štampanje kataloga, brošura, vodiča i sl.

IV STRATEŠKO POZICIONIRANJE

Univerzitet će sprovođenjem mjera za razvoj internacionalizacije stvoriti prepostavke za aktivnije učešće u međunarodnim naučno-istraživačkim, obrazovnim i stručnim projektima i nastavnim procesima. Upoznavanje nastavnog procesa na inostranim fakultetima omogućit će prenošenje „dobre prakse“ na Univerzitet i unapređenje nastavnog procesa. Time će Univerzitet pojačati svoju poziciju kao jednog od vodećih univerziteta u regionu, a zadržavanje te pozicije je preduslov za prepoznatljivost Univerziteta i u cijeloj Evropi.

Značajan broj nastavnika i studenata koji realiziraju studentsku mobilnost prepoznat je u Evropi kao izuzetno kvalitetan. Prenošenje iskustava prepoznatih i cijenjenih nastavnika i studenata na ostale uposlenike i studente dovest će do širenja ove prepoznatljivosti u evropskom prostoru, kako na institucionalnom nivou, tako i daljom ličnom saradnjom nastavnika i studenata, što će doprinijeti širenju mreže komunikacija, a u konačnici i razvoju internacionalizacije.

S obzirom na globalizaciju u svim segmentima nauke i obrazovanja, potrebno je omogućiti studentima prohodnost i priznavanje dostignuća iz inostranstva, a nastavnicima, normativno, u proceduralnom smislu olakšati učešće na svim naučnim i stručnim aktivnostima u Evropi i van Europe. S obzirom na svoje dosadašnje aktivnosti, kao i na posjedovanje odgovarajućeg stručnog i nastavnog kadra i prostornih mogućnosti, Univerzitet treba da postane centar regionalnog umrežavanja i organiziranja mnogobrojnih naučnih i stručnih dešavanja.

V AKCIONI PLAN ZA INTERNACIONALIZACIJU

Mjere za sprovođenje strateških ciljeva iz ove Strategije biće utvrđene u akcionom planu za internacionalizaciju, sa nosiocima aktivnosti i izvještavanju o postignućima, na bazi indikatora:

Indikatori internacionalizacije

1. Internacionalizacija nauke
2. Međunarodni projekti

Međunarodne konferencije

Međunarodne publikacije

3. Internacionalizacija nastave

Mobilnosti – dolazni studenti

Mobilnosti – odlazni studenti

Mobilnosti – dolazno osoblje

Mobilnosti – odlazno osoblje

Zajednički studijski programi

Studijski programi na engleskom/stranom jeziku

4. Prepoznatljivost Univerziteta

Informacije na web-stranici vezane za mobilnost

Informacije na web-stranici vezane za studijske programe na engleskom/stranom jeziku

Informacije na web-stranici vezane za međunarodne aktivnosti.

UNIVERZITET U TUZLI

SENAT

Broj: 03-4525-2/18

Tuzla, 31.08.2018.godine

PREDsjEDAVAJUĆA SENATA

Dr.sc. Nermina Hadžigrahić,
redovni profesor